	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	12.09.2026
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

Bölüm Adı	İlahiyat			Güncelleme Tarihi	10.09.2025
Dersin Kodu	**Dersin Adı**	**Dersin Türü**	**Yıl**	**Yarıyıl**	**AKTS**
İLF407	Hadis IV	Zorunlu	4	7	4

Dersin Seviyesi		
Türkçe		
Haftalık Ders Saati (Kurumsal)	**Haftalık Uygulama Saati**	**Haftalık Laboratuvar Sayısı**
2	-	-

Öğrenim Türü

Birinci Öğretim

Eğitim Dili

Türkçe

Dersin Amacı

Dersin konusu ve malzemesi Arapça hadis metinlerinden ibaret olduğu için, öncelikli olarak öğrenciye Arapça hadis metinlerini okuyabilme yeteneğinin kazandırılması, okuma esnasında takip edilmesi gerekli metodik bilgilerin verilmesi amaçlanmaktadır. Bazı hadisleri sadece cümle kalıpları şeklinde okumak yeterli olmayıp, bunların daha iyi anlaşılması için açıklamaya da ihtiyaç duyulabilir. Bu türlü durumlarda yorum yapma ve yorum yaparken nelere dikkat edilmesi gerektiği noktasında öğrencinin bilgi ve beceri kazanması

Dersin Ön Koşulu Olan Dersler

-

Dersin Ön Koşulu Olduğu Dersler

-

Dersin İçeriği

Bu derste Buhâri, Müslim, Tirmizi, Ebu Davud'un hadis eserlerindeki Edeb, İlim, Siyer, İmara, Tefsir ve Temenni bölümleri çerçevesinde nebevî perspektif ele alınacaktır. İlmi olarak bir hadisin nasıl okutulacağına değinilecektir. Ayrıca hadislerin yer aldığı temel kaynaklar ve müellifleri örnek metinlerle tanıtılacaktır. Bir hadis metninin, bağlı olduğu hadis kitabının özelliğini de dikkate alarak tespit, anlam ve yorum çerçevesinde okutulup doğru bir şekilde anlaşılması hususunda dikkat edilmesi gereken hususlar üzerinde

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

-

Staj Durumu

-

Ders Kitabı / Malzemesi*

1	Buhârî, Ebû Abdillah Muhammed b. İsmâîl b. İbrahim Cu'fî. Sahîhü'l-İmâmi'l-Buhârî. nşr. Muhammed Züheyr b. Nâsır. 9 Cilt. Beyrut: Dâru Tavki'n-Necat, 1. Basım, 1422.
2	Müslim, Ebü'l-Hüseyn Müslim b. el-Haccâc. Sahîh-i Müslim. nşr. Muhammed Fuâd Abdülbâkî. 8 Cilt. Beyrut: Dâru İhyai'l-Kütübi'l-Arabiyye, 1991.
3	Ebû Dâvûd, Süleymân b. el-Eş'as b. İshâk es-Sicistânî el-Ezdî. Sünenu Ebû Dâvûd. thk. Şuayb el-Arnaût - Muhammed Kâmil Karabelli. 7 Cilt. Beyrut: Darü'r-Risâleti'l-Alemiyye, 2009.
4	Tirmizî, Ebû Îsâ Muhammed b. Îsâ b. Sevre (Yezîd) et-. el-Câmi'u's-sahîh. thk. Ahmed Muhammed Şâkir vd. 5 Cilt. Kahire: Matbaatu Mustafa el-Bâbî el-Halebî, 1978.
5	

İlave Kaynak(lar)*

1	İbn Hacer, Ebü'l-Fazl Şihâbüddîn Ahmed b. Alî b. Muhammed el-Askalânî. Fethu'l-bârî bi-şerhi Sahîhi'l-Buhârî. thk. Muhammed Fuâd Abdülbâkî - Muhibbüddin el-Hatîb. 13 Cilt. el-Matbaatü's-Selefiyye, ts.
2	Nevevî, Ebû Zekeriyyâ Yahyâ b. Şeref b. Mürî. Sahîh-i Müslim bi-şerhi Nevevî. 18 Cilt. Kahire: el-Matbaatü'l Mısriyye bi'l-Ezher, 1. Basım, 1929.
3	İbn Reslan. Şerhu Süneni Ebû Dâvûd. Feyyûm: Dârü'I-Falâh, 2016.
4	*şerhi Sahîhi'l-Buhârî*. 25 Cilt. Kahire: Matbaatu Mustafa el-Bâbî el-Halebî ve Evlâduhu, 1972.
5	

Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri/Görevlileri

1	Dr. Öğr. Üyesi İsa EREN
2	Dr. Öğr. Üyesi Yunus YAZICI

Ders Asistanı/Asistanları

1	
2	

	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	12.09.2026
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI**	
ÖÇ-1	Hadis okuma ile ilgili metodik bilgilere sahip olur.
ÖÇ-2	Sünnetin ve hadislerin dindeki yerini tahlil eder.
ÖÇ-3	Farklı konularla ilgili hadis bilir.
ÖÇ-4	Hadis metninin Türkçeye çevirisi ve şerhi konusunda tecrübe kazanır.
ÖÇ-5	Hadislerden hüküm çıkarma yollarını öğrenir.
ÖÇ-6	Metnin sebebi vürudunun hükümle alakasını anlar.
ÖÇ-7	Hadislerin fıkhi ve güncel yorumlarını ve sentezlerini yapar.

HAFTALIK DERS İÇERİKLERİ

Hafta	Konular	Hedefler	Yetkinlikler			Kaynaklar ***
			Bilgi	Beceri	Yetkinlik	
1	Kitabul'l-Libas'tan seçme hadisler	Hz. Peygamber'in giyim-kuşamla ilgili tutum ve uygulamalarını tespit edebilir. Giyim-kuşamla ilgili rivayetlerden hareketle sünnetin bağlayıcılık ve örneklik boyutlarını tartışabilir. Bu rivayetlerin dönemin örf, kültür ve sosyal şartlarıyla ilişkisini analiz edebilir.	x	x	x	Buhârî, 7/140-170 İbn Hacer, 1379, 10/252-399
2	Kitâbü'l-Eşribe'den Seçme Hadisler	Helâl-haram çerçevesinde içeceklerle ilgili nebevî uygulamaları değerlendirebilmek. Hadislerden hareketle içme âdâbı ve ilgili fıkhî hükümler hakkında çıkarım yapabilmek. İhtilâfü'l-hadîs ilmi bağlamında ayakta su içme meselesine ilişkin rivayetleri karşılaştırarak değerlendirebilmek.	x		x	Buhârî, 7/104-1114 Ayni, 1972, 21/162-206
3	Kitâbü'l-Et'ime'den Seçme Hadisler	Rivayetlerden hareketle yemekle ilgili temel ilkeler, yemek kültürü, yeme âdâbı ve ilgili fıkhî hükümler hakkında çıkarım yapabilmek. "Mümin bir bağırsakla, kâfir ise yedi bağırsakla yer" hadisi bağlamında klasik hadis şerhlerinde ortaya konulan yorumları inceleyip değerlendirebilmek.	x	x	x	Ebû Dâvûd, 2009, 7/153-545. İbn Reslan, 2016, 18/407-19/678.
4	Kitâbu'l-Edeb'ten Seçme Hadisler 1	Ebû Dâvûd'un Sünen'indeki Kitâbu'l-Edeb bölümündeki 1- 60 babları içerisinde yer alan ahlakla ilgili hadisleri analiz eder.	x		x	Ebû Dâvûd, 2009, 7/153-545. İbn Reslan, 2016, 18/407-19/678.
5	Kitâbu'l-Edeb'ten Seçme Hadisler 2	Ebû Dâvûd'un Sünen'indeki Kitâbu'l-Edeb bölümündeki 61-120 babları içerisinde yer alan ahlakla ilgili hadisleri analiz eder.	x		x	
6	Kitâbu'l-İlim'den Seçme Hadisler 1	Buhari'nin Kitabu'l İlim'deki hadislerin İbn Hacer'in Fethu'l Bari adlı şerhiyle birlikte okunması ve yorumlanması (1-35 bab)			x	Buhârî, 1/21-30 İbn Hacer, 1/142-190
7	Kitâbu'l-İlim'den Seçme Hadisler 2	Buhari'nin Kitabu'l İlim'deki hadislerin İbn Hacer'in Fethu'l Bari adlı şerhiyle birlikte okunması ve yorumlanması (36-	x			Buhârî, 1/31-39 İbn Hacer, 1/191-232
8	**Ara Sınav Haftası** ●A□r a sınav; ilk 7 hafta işlenen konuları ve hedefleri kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme araçlarıyla gerçekleştirilecektir. Ara sınav değerlendirmesi: %100 sınav, %0 ödev.					
	Ara Sınav Değerlendirmesi	Sınav %: 100 / Ödev %: -	Oranlar, ders sorumlusu öğretim elemanı tarafından belirlenerek yandaki tabloya			
9	Kitâbu'l-tefsir'den Seçme Hadisler 1	Kütübi Sitte'de yer alan Hz. Peygamber'in Kur'an'ı tefsir eden rivayetlerini okur ve yorumlar.	x		x	Müslim, 4/2312-2323 Nevevî, 18/152-167
10	Kitâbü'l-İmara'dan Seçme Hadisler 1	Müslim'in el-Câmi'u's-sahîh'indeki Kitâbü'l-İmâre bölümünün 1-28 babları çerçevesinde sünnete göre	x		x	Müslim, 3/1451-1490 Nevevî, 12/190-244

	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	12.09.2026
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

11	Kitâbü'l-İmara'dan Seçme Hadisler 2	Müslim'in el-Câmi'u's-sahîh'indeki Kitâbü'l-İmâre bölümünün 28-56 babları çerçevesinde sünnete göre	x		x	Müslim, 3/1490-1528 Nevevî, 13/1-73
		Hadislere göre "Halifeler Kureyş'tendir" hadisinin kritiği ve kadının yöneticiliği meselesini tartışır.	x		x	
12	Kitâbü's-Siyer'den Seçme Hadisler 1	Tirmizi'nin Sünen'indeki Siyer bölümü (1-44 bab) çerçevesinde hadis kitaplarındaki siyer mefhumunu kavrar.		x	x	Tirmizî, 1978, 4/119-140
		"Yahudileri, Hıristiyanları ve müşrikleri Arap Yarımadası'ndan çıkaracağım …" Hadisinin Senet Ve		x	x	Tirmizî, 1978, 4/141-163
13	Kitâbü't-Temenni'den Seçme Hadisler 1	Buhari'nin Kitabu't-Temenni'deki hadislerin İbn Hacer'in Fethu'l Bari adlı şerhiyle birlikte okur ve yorumlar (1-5 bab)	x		x	Buhârî, 9-82-85 İbn Hacer,13/217-224
14	Kitâbü't-Temenni'den Seçme Hadisler 2	Buhari'nin Kitabu't-Temenni'deki hadislerin İbn Hacer'in Fethu'l Bari adlı şerhiyle birlikte okur ve yorumlar (6-9 bab)	x		x	Buhârî, 9-86-89 İbn Hacer, 13/225-230
15	Genel Değerlendirme					

Yarıyıl Sonu Sınavı Haftası

- Yarıyıl sonu sınavı; ilk 7 hafta işlenen konuların %40'ını, ara sınav sonrası işlenen konuların %60'ını kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme aracıyla gerçekleştirilecektir.

	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	12.09.2026
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

Öğrenci Sorumlulukları ve Ödevler

Öğrenci Sorumlulukları:

1. Öğrencilere konu çerçevesinde yönlendirmeler yapılarak kaynakların tespit edilip araştırılması
2. Ders öncesinde ön hazırlık çalışması yapılması.
3. Her konuyla ilgili ilave kaynaklarda yer alan yayınların bireysel olarak araştırılması.
4. Dersin hedeflerinin gerçekleşme düzeyine ilişkin ders sorumlusu öğretim elemanına geri bildirimlerde bulunması.
5. Derse devama ilişkin sınırın aşılmaması.

Ödevler

Konusu:
Açıklama:
Son Teslim Tarihi:
Yarıyıl İçi Değerlendirmeye Katkısı (%):

Ders Değerlendirme		
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri	Adet	Değer
Ara Sınav	1	100
Toplam		100
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri	Adet	Değer
Final Sınavı	1	100
Toplam		100
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri		%40
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri		%60
Toplam		%100

Ders İş Yükü			
Etkinlikler	Sayı	Süre (Saat)	Toplam İş Yükü (Saat)
Ara Sınav	3	2	6
Final Sınavı	2	3	6
Derse Katılım	14	2	28
Bireysel Çalışma	10	2	20
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	4	2	8
Final Sınavı İçin Bireysel Çalışma	6	2	12
Okuma	10	4	40
Toplam İş Yükü (Saat)			120
AKTS (Toplam İş Yükü/30)			120/30=4

	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	12.09.2026
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

Öğretim Çıktıları Program Çıktıları	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
PÇ1) Kur'an'ı ve ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.	2	2	2	2	2	5	
PÇ2) Hadis ve ilgili konularını bilir anlar ve yorumlar.	5	5	5	5	5		5
PÇ 3) Hz. Peygamberin hayatıyla ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.	4	4	4	4	4		3
PÇ 4) Temel İslami İlimlerle ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yoruml	3	3	3	3	3	2	
PÇ 5) Türk ve İslam tarihi, sanatları ile ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar.	2	2	2	2	2		1
PÇ 6) Felsefe ve din bilimleri konularıyla ilgili bilgileri değerlendirme ve yorumlayabilme yeteneğine sahip olur.							
PÇ 7) İlahiyat alanında toplumun ihtiyaç duyduğu konularda bilimsel, sosyal ve kültürel ulusal/uluslararası faaliyetlere katılır ve ilgili konularda elde ettiği bilgileri kullanma, geliştirme ve aktarma becerisini kazanır.	2	2	2	2	2		4
PÇ 8) İlahiyat alanındaki verileri toplama, proje üretme, strateji geliştirme, etkinlik planlama, gerçekleştirme ve topluma sunma becerisine sahip olur.							
PÇ 9) Sistematik, tutarlı, eleştirel ve yaratıcı düşünme yetenek ve kapasitesini geliştirir. Disiplinler arası bakış açısı ile değerlendirme yapabilir.	2	2	2	2	2	5	4
PÇ 10) Türkçeyi güzel ve doğru kullanır ve konuşur. Hitabet sanatının inceliklerini bilir ve uygular.							
PÇ11) Alanında kendisini daha iyi geliştirmeye yardımcı olacak bilgisayar, internet gibi bilgi teknolojilerini kullanma becerisine sahip olur.	2	2	2	2	2	3	
PÇ 12) Formasyonunun gerektirdiği kurumlara ve faaliyetlere iştirak ve intibak eder. Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası dini, kültürel ve sosyal politikalarının geliştirilmesinde aktif rol üstlenebilir.							
PÇ 13) Bilgi birikimini uygulama ve eğitim-öğretim alanına taşıyabilir ve farklı ölçme ve değerlendirme yöntem ve teknikleri kullanabilir.							
PÇ 14) Yaşayan dünya dinleri ve dinî akım mensuplarıyla iletişim kurup, aracı roller üstlenip, bir arada yaşamaya yönelik ortak projeler üretebilir.							
PÇ 15) Yaşam boyu öğrenme, öğretme ve kendini geliştirme alışkanlığı kazanır.							
PÇ 16) Mesleki dil ve terminolojiye hâkim olur. Arapça, Osmanlıca ve Batı dillerinde yazılmış kaynakları ve metinleri okuyup değerlendirebilir. Yerli ve yabancı meslektaşlarıyla bilimsel ve kültürel iletişim kurabilir.	4	4	4	4	4		5
PÇ 17) Demokrasi, insan hakları, toplumsal, bilimsel, kültürel, dinî değerler ve mesleki etik ilkelere uygun davranır Bilgisiyle örtüşen davranışlar sergileyerek topluma örnek olma şuuruyla hareket eden iyi bir insan ve vatandaş olur. Beşeri							
PÇ 18) Dini konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirme, sorunlara yazılı ve sözlü olarak çözüm önerileri sunma becerisi kazanır.							
PÇ 19) Dinî konularda uzman kişilerle bilgi alışverişinde bulunma ve tartışma becerisine sahip olur.	3	3	3	3	3	2	1
PÇ 20) İlahiyat alanındaki sorunları dinî temel kaynaklardan hareketle tanımlar ve gerektiğinde bireysel ve ekip halinde çalışarak çağdaş sorunlara bilimsel ve objektif alternatif çözümler üretebilir.							

Programa Özgü Ölçütler (PÖÖ) ile Hadis Tarihi Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi							
Öğretim Çıktıları Programa Özgü Ölçütler	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
PÖÖ 1 Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma							
PÖÖ 2 Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma	2	2	2	2	2		1
PÖÖ 3 İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme	2	2	2	2	2	3	

PÖÖ 4 Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma	5	5	5	5	5		3
PÖÖ 5 Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma	3	3	3	3	3	3	
PÖÖ 6 Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma	2	2	2	2	2		3
PÖÖ 7 Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma	2	2	2	2	2		5
PÖÖ 8 Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma	2	2	2	2	2	4	
PÖÖ 9 Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma							
PÖÖ 10 Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma	3	3	3	3	3		4
PÖÖ 11 Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 12 Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma							
PÖÖ 13 Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 14 İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma	2	2	2	2	2	3	4

Açıklamalar:

* Kaynaklar İSNAD atıf sistemin kaynakça yazım usulüne göre yazılacaktır.

** İlave öğrenme çıktısı yazmak için satır açabilirsiniz.

***Kaynaklar İSNAD metin içi atıf gösterme usulüne göre yazılacaktır.

****Ders sorumlusu öğretim elemanının gerekli görmesi durumunda dersin içerik ve hedeflerine uygun ölçme ve değerlendirmeye esas olacak ödev/ödevler verebilir.